

Onenigheid over nieuwe plek golfclub

Door de aanleg van het Trekvliettracé en de Haagse plannen voor woningbouw en industrie in de Vlietzone is de Leidschendamse golfvereniging Leeuwenbergh op zoek naar een nieuwe locatie. Daarbij is het oog gevallen op een deel van de Duivenvoordse-Veenzijdse polder in Wassenaar. Die polder heeft echter grote landschappelijke en natuurlijke waarden.

door Hans Schmit

Als er iemand is die veel, zo niet alles weet van de Duivenvoordse-Veenzijdse polder, is het bioloog Wim ter Keurs wel. Vanaf het midden van de jaren vijftig komt hij in de polder, onder meer om vogels en planten te inventariseren. Op een dag in de jaren zestig kreeg hij de schrik van zijn leven toen er mannen in manchester pakken met paaltjes en instrumenten in de polder rondliepen: zij zetten het tracé voor de Leidse Baan uit.

Die Leidse Baan moest een autoweg worden die de centra van Leiden en Den Haag zou verbinden. De protesten waren groot. In 1969 werd de Werkgroep Milieubeheer van de Rijksuniversiteit Leiden opgericht, waarbij Wim ter Keurs nauw betrokken was en dat is hij tot op de dag van vandaag gebleven. De weg is in 1972 van de kaart geschrapt. De werkgroep heeft in de loop der jaren een goede reputatie gekregen op onder meer het gebied van natuur, milieu en verkeer. Toch was Wim ter Keurs verrast toen hij vorige week een mail kreeg van de voorzitter van de golfvereniging Leeuwenbergh, Rob Hessing, onder meer oud-hoofdcommissaris van politie in Rotterdam en oud-staatssecretaris voor de LPF in het kabinet-Balkenende I. Of hij bereid was mee te denken met de golfers en degenen die de golfbaan ontwerpen en of hij zijn expertise met hun wilde delen.

Structuurvisie

De zoektocht van de golfvereniging naar een nieuwe locatie is een direct gevolg van de dadendrang van het Haagse stadsbestuur. In de uitwerking van de Structuurvisie zijn in de Vlietzone duizenden woningen, een haven en industrie gepland. Bovendien heeft het rijk eind juni geld beschikbaar gesteld voor de aanleg van het Trekvliettracé, een nieuwe verbindingsweg tussen het knooppunt Ypenburg en het centrum van Den Haag via De Binckhorst.

Het nieuwe terrein dat 'Leeuwenbergh' op het oog heeft, ligt tegen Den Haag aan, tussen de Wassenaarse wijk Kerkehout en de spoorlijn Den Haag-Leiden, en moet ongeveer 100 hectare groot worden. De gemeente Den Haag zal het gros van de kosten voor haar rekening nemen, meldde bestuurslid F.F.Schutter van de golfvereniging in juni tijdens een inspraakbeurt in de Wassenaarse raad. Voorzitter Rob Hessing schrijft de ambitie te hebben "om samen met alle betrokkenen in dit mooie veenweidegebied als golflocatie een Hollandse landschapsbaan te ontwikkelen met een hoog niveau van natuurontwikkeling en recreatief medegebruik voor fietsen en wandelen". Ongeveer 45 hectare van de golfbaan moet ruimte bieden voor natuurontwikkeling.

Ongeschonden

De Werkgroep Milieubeheer Leiden houdt, ondanks de uitnodiging mee te denken, onverkort vast aan het standpunt dat een golfbaan niet in de polder past. Wim ter Keurs: "De Duivenvoordse-Veenzijdse polder maakt deel uit van de grootste intacte rest van het strandwallenlandschap in Nederland. De polder bestaat uit grasland, wateringen en sloten, en hakhoutbossen. De polder heeft een ongeschonden eeuwenoude

verkaveling, omzoomd door eeuwenoude landgoederen en buitenplaatsen (waaronder de Eikenhorst waar prins Willem Alexander met zijn gezin woont, red.). Onlangs is de polder aangewezen als het grootste ‘beschermd dorpsgezicht’ van Nederland. De polder heeft grote natuurwaarden die door wet- en regelgeving en door feitelijk beheer worden beschermd”. Zo maakt het gebied deel uit van zowel de provinciale als de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS) – het samenhangend netwerk van natuurgebieden en verbindingszones. Ook is het een rijksbufferzone die moet worden gevrijwaard van verstedelijking. In het streekplan is het een “agrarisch gebied plus”, dat wil zeggen: met natuur- en landschappelijke waarden. Wim ter Keurs: “Daar komt bij dat het grootste deel van de voorgestelde locatie is gepland op natuurgebied van Staatsbosbeheer dat wordt beheerd als weidevogelreservaat. Hessing wekt de indruk dat Staatsbosbeheer de aanleg van een golfbaan als een positieve ontwikkeling beschouwt, maar de regiodirecteur van Staatsbosbeheer heeft al laten weten dat dit niet het geval is en de aanleg van een golfbaan dan ook niet te steunen. Ik begrijp Hessing ook niet, want de Nederlandse Golffederatie wil zelf ook geen golfbanen in de EHS”.

Onherkenbaar

Ook het gemeentebestuur van Wassenaar ziet niets in het plan: het karakter van het veenweidegebied wordt door een golfbaan ingrijpend aangetast en zal daardoor onherkenbaar zijn. De openheid en de rust van het gebied zijn van grote waarde voor de weidevogels. Het aantal broedende paren loopt de laatste jaren weliswaar terug, maar er is een plan om met extra inspanningen die trend te keren. De gemeente heeft voorts bezwaren tegen de voorgestelde ontsluitingen van het gebied. De gemeenteraad echter wijst in meerderheid de plannen niet zonder meer af.

Tenslotte wijst Ter Keurs op het hardnekkige (“en door sommigen opzettelijk in stand gehouden”) misverstand dat met een golfbaan duurzaam grote natuurwaarden kunnen worden ‘geproduceerd’: “Een golfbaan verandert niet alleen het landschap ingrijpend, maar neemt ook natuur in beslag en schaadt de aanwezige natuurwaarden. Het beheer is heel intensief, de greens moeten frequent worden gemaaid. Ook het gebruik is intensief. In een gebied met grote natuurwaarden ‘profiteert’ een golfbaan slechts van de al aanwezige natuurwaarden. En in een gebied zonder grote natuurwaarden ‘produceert’ een golfbaan vooral triviale natuurwaarden”.

Uit Actueel Centraal van 1 augustus 2008.